

نگاهی به درام‌های جاسوسی و امنیتی

۱۰ فیلم امنیتی تاریخ سینمای ایران

مجتبی اردشیری

درام‌های جاسوسی و امنیتی در ایران به‌واسطهٔ سختی‌ها و محدودیت‌های بسیاری که متوجه آن است، تولیدات چندانی را به خود ندیده‌است. عمده آثار تولیدشده در این حوزه، فاصله بسیاری با استانداردهای این نوع فیلمسازی داشته و به همین دلیل با اقبال چندانی از سوی مخاطب مواجه نشده‌اند. به گزارش ایرنا، درام‌های جاسوسی و امنیتی، یکی از پرطرفدارترین آثار سینمایی در تمام جهان هستند. این نوع ملودرام، در ایران، به‌واسطه سختی‌ها و محدودیت‌های بسیاری که متوجه آن است، تولیدات چندانی را به خود ندیده‌است. عمده آثار تولیدشده در این حوزه، فاصله بسیاری با استانداردهای این نوع فیلمسازی داشته و به همین دلیل با اقبال چندانی از سوی مخاطب مواجه نشده‌اند. هم‌اکنون و با ورود نسل جدید فیلمساز، اقبال به سینمای امنیتی بازگشته به طوری که طی سالهای اخیر، شاهد تولیدات خوبی در این حوزه بوده‌ایم تا ملودرام‌های امنیتی در سینمای ایران از آن فقر محض بیرون آمده و در سرشماری سالانهٔ تولیدات سینمایی کشور، نمونه‌هایی را به خود ببینند.

جدیدترین تلاش در این حوزه، به فیلم هانس بازمی‌گردد. فیلمی که اثری بیوگرافی از شهید داریوش رضایی‌نژاد، از شهدای هسته‌ای کشورمان است. به همین بهانه نگاهی انداخته‌ایم به معروف‌ترین فیلم‌های امنیتی تاریخ سینمای ایران.

به رنگ ارغوان

هنوز هم خیلی از منتقدان، به رنگ ارغوان را بهترین ساخته ابراهیم حاتمی کیا می‌دانند. فیلمی که پس از ۵ سال توقیف، در جشنواره بیست و هشتم فجر نمایش داده شد و توانست سیمرغ بهترین فیلم از نگاه مردم را از آن خود کند. گفته می‌شود یکی از دلایلی توقیف این فیلم، نشان دادن برخی ادوات به‌روز وزارت اطلاعات بوده است. به رنگ ارغوان فارغ از انگارهای عاشقانه و تم دراماتیک خود، یکی از استانداردهای ساخته‌های امنیتی کشور است که طی آن، گوشه‌هایی از توان امنیتی و زیر نظر گرفتن حرفه‌ای با ظریف‌کاری خاصی، به تصویر کشیده می‌شود.

قلاده‌های طلا

ساخته پرحاشیه ابوالقاسم طلابی اگرچه یک ملودرام امنیتی محسوب می‌شود اما

آثار سیاسی در سینمای ایران کم نیستند. به خصوص فیلم‌هایی که در جشنواره فجر حضور داشته‌اند و حواشی بسیاری نیز برای آنان ایجاد شده است. به گزارش ایرنا، فیلم ضد به کارگردانی امیر عباس ربیعی که در بخش سودای سیمرغ جشنواره چهلم حضور دارد، جدیدترین فیلم سینمایی با محتوای سیاسی در کشور ماست. اثری که موضوع خود را بر حادثه بمب‌گذاری منافقین در دفتر حزب جمهوری اسلامی استوار کرده است. ضد که دومین اثر سینمایی ربیعی است، تلاش می‌کند تا نگاهی واقعی و ساختارشکنانه به ماجرای نفوذ داشته باشد. ربیعی که در اثر قبلی خود لباس شخصی به سراغ حزب توده رفته بود، اینبار منافقین را به عنوان عامل بسیاری از جنایات اوایل انقلاب به پرده نفرهای آورده است. منافقینی که چهره بسیار سرد و بیرحم آن‌ها را می‌توانیم در این اثر ببینیم. نکته جذاب فیلم اما روایت تاریخ آن بر مبنای قصای عاشقانه و خیالی است.

«راز آواز» علیرضا قربانی منتشر شد

علیرضا قربانی از انتشار پروژه جدید موسیقایی خود در همکاری با حسام ناصری خبر داد.

به گزارش ایسنا، علیرضا قربانی با انتشار پستی در حساب رسمی خود در اینستاگرام از انتشار این پروژه موسیقایی خبر داد و نوشت:

سخت زیبا می‌روی یکبارگی

در تو حیران می‌شود نظارگی

«راز آواز» نام پروژه‌ای موسیقایی با محوریت آواز ایرانی و همراهی آنسامیل موسیقی غربی، به ویژه موسیقی کلاسیک و امینت است.

این مجموعه شامل سه قطعه و به پیشنهاد دوست هنرمندم حسام ناصری شروع و در واقع تجربه و تلاشی با رویکرد نگاهی نو و با دغدغه نزدیکی بیشتر گوش و جان مخاطبان با آواز اصیل ایرانی و گسترش امکان اجرای آواز اصیل در قالب‌های بین‌المللی است؛ بطوری که بتوان به راحتی با هر آنسامیل و ارکستر کلاسیک بین‌المللی آن را اجرا و به روی صحنه برد و بدینگونه گوش و روح طیف مختلف مخاطبین در یک جای دنیا را علاوه بر فرم اصلی، آشنا و کهن آواز ایرانی مروتی، امین عطایی، ویلنلس مهرداد عالمی، آرتا آشتیاقی و آنسامیل مینیاتور دیگری از آواز اصیل ایرانی همراه با ارکستر غربی آشنا ساخت.

علی سربای می‌گوید قرار نیست در جشنواره فجر سوپر مارکت دریانی راه بیندازیم و باشکوی همه سلیقه‌ها باشیم بلکه سطح

در مسیر تولید این فیلم، محدودیت‌های بسیاری وجود داشت که اجازه ورود بیشتر به حوزه‌های امنیتی را نمی‌داد. گرچه داستان فیلم نیز بیشتر معطوف خرابکاری‌های نیروهای بیگانه بود و به همین دلیل، اقدامات امنیتی، حکم رمزگشایی‌هایی را داشت که علاوه بر

محدودیت در به تصویر کشیدن آنها، به لحاظ

اصول دراماتیک نیز نمایش آنها تا سکانس‌های پایانی، چندان مقدور نبود. با این حال، قلاده‌های طلا حسایی به چشم آمد و به یکی از سرآمدترین آثار امنیتی سینمای ایران تبدیل شد.

روپاه

تریلر روپاه را به‌روز افخمی در سال ۹۳ جلوی دوربین برد تا نخستین ساخته سینمایی کشور در حوزه ترور دانشمندان هسته‌ای، با این فیلم کلید بخورد. روپاه آسکارا از دو نیمه متفاوت برخوردار است. یک نیمه که شاهد اصول حرفه‌ای اقدامات امنیتی بود و نیمه دیگر، برخی سطحی‌نگری‌هایی بود که در تقابل با اقدامات امنیتی و در قالب زندگی روتین روزانه به چشم می‌خورد. این‌طور احساس می‌شد که روزمرگی‌های ساده طعمه موتوسوار ایرانی، به شکلی عمدانه در فیلم گنجانده شده تا آن

اقدامات حرفه‌ای امنیتی که منشاء خارجی داشت، بیشتر به چشم آمده و دیده شوند.

سیانور

اگرچه تاکنون آثار نسبتاً زیادی با محوریت منافقین ساخته شده است اما ساخته به‌روز شعبی با توجه به متفاوت بود جنس روایت، از درجه اهمیت بالایی برخوردار است. در سیانور، موقعیتی پیش می‌آید تا یک زوج عاشق، رودرروی یکدیگر قرار گرفته و دوتلی جذاب را بر گزار کنند. فارغ از این خط سیر اصلی داستان، فیلم به‌واسطه برخی تصویرگری‌های جدید از فعالیت‌های گروهک منافقین و ملاحظه‌کاری آنها، حسایی به چشم آمد و مورد استقبال قرار گرفت.

باد یگار

دومین فیلم امنیتی ابراهیم حاتمی‌کیا، از زاویه دیگری به این مقوله ورود کرده است. برخلاف آثار مشابه که دوربین، اقدامات امنیتی را برجسته‌سازی می‌کند، در «بادیگار»، دوربین، همراه یک محافظ حرفه‌ای است تا اقدامات خرابکارانه امنیتی را برای حفظ جان یک دانشمند هسته‌ای خشن کند. هر چند که تفاوت‌های این فیلم با دیگر آثار مشابه، تنها در این یک مورد خلاصه نشد و

از زندگی یک زوج در آستانه فروپاشی است که اقدامات امنیتی، به‌ه عنوان بهانه‌ای برای فروپاشی و قرار گرفتن زن در موقعیت خطرناک مطرح می‌شود.

دیدن این فیلم جرم است

ساخته رضا زهناچیان برخلاف آثار دیگر این فهرست، محتوایی امنیتی داشته و خود را درگیر رخدادها و فرمول‌های پیچیده امنیتی نمی‌کند. فیلم، بیشتر در اندازه‌های مانیفست‌های موافقان و مخالفان برخی اقدامات امنیتی در برابر سوزهای قدیمی مطرح است که سبب برخی صف‌کشی‌ها می‌شود. همین پرداخت که در حکم دریچهای تازه به آثار امنیتی سینمای ایران تعریف می‌شود، با اقبال بالایی از جانب مخاطبان و منتقدان واقع شد.

روز صفر

ساخته سعید ملکان یکی از استاندارترین فیلم‌های امنیتی تاریخ سینمای ایران است که هنوز به نمایش درنیامده است. فیلم با بهره‌مندی از اسلوب‌های جدید روایی و بصری در حوزه درام‌های امنیتی جهان ساخته شده واز ریتم بسیارتندی برخوردار است. هر چند که در این فیلم نیز ششگردهای امنیتی، چندان مورد پرداخت قرار نگرفته و تمرکز اصلی بر روی زیرکی‌های دراماتیک قهرمان داستان که یک مامور است، سوار شده و مخاطب را به وجد می‌آورد. فرمول بسیاری از آثار امنیتی سینمای جهان که نخستین نمونه‌هایش در «روز صفر» به تصویر کشیده شده است.

هناس

دومین ساخته حسین دارابی، جدیدترین ساخته امنیتی سینمای ایران است. فیلمی‌راجع تئور یکی از دانشمندان هسته‌ای که به شیوه متفاوت‌تری نسبت به آثار مشابه، به مباحث امنیتی، ورود پیدا کرده است.

در هناس سه از عملیات‌های خرابکارانه خبری است و نه از محافظه‌کاری‌های رایج آثار این حوزه. مخاطب در این فیلم، تماماً با این تعلق مواجه است که خطر ترور، چگونه نمی‌رود. مخاطب در این فیلم، بیشتر متوجه اقدامات عبدالملک ریگی و برادرانش است و در مقابل، تنها شمه‌هایی از نحوه مقابله با این اقدامات به تصویر کشیده می‌شود. درواقع قصد فیلم، تصویرگری دراماتیک

شبی که ماه کامل شد

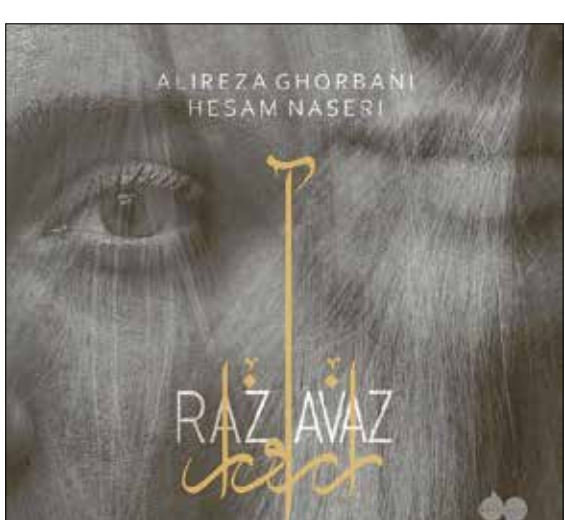
در ساخته نرگس آبیار هم به مانند بادیگار، دوربین، چندان به میان نیروهای خودی نمی‌رود. مخاطب در این فیلم، بیشتر متوجه اقدامات عبدالملک ریگی و برادرانش است و در مقابل، تنها شمه‌هایی از نحوه مقابله با این اقدامات به تصویر کشیده می‌شود. درواقع قصد فیلم، تصویرگری دراماتیک

سیاسی ترین فیلم جشنواره چهل

علیرضا مرادی

شهید بهشتی نام دیگری از چهره‌های شاخص انقلاب است که نام او بارها در فیلم ذکر می‌شود. نامی که نشان می‌دهد منش و رفتار این مغز متفکر انقلاب در برخورد با اطرافیان خود و حتی در برخورد با منافقین چگونه بوده است. بیراه نیست که بگوییم فیلم ضد تنها اثر سینمایی است که این شهید بزرگوار را به مخاطبان سینما معرفی می‌کند.

اما گذشته از نام‌هایی که در بمب‌گذاری دفتر حزب جمهوری به شهادت رسیدند باید به نام فرد بمب‌گذار نیز اشاره‌ای کرد. محمد رضا کلاهی فردی است که به عنوان عامل نفوذی به حزب ورود کرد و بعد از جلب اطمینان افراد داخل حزب در روز فتنم تیرماه با قرار دادن بمب در جلسه حزب، باعث شهادت بهشتی و همراهانش شد. نام او در کنار دیگر شخصیت خیالی فیلم که از اعضای حراست حزب در درون فیلم است، نشان می‌دهد که چگونه سازمان منافقین در بسیاری از پست‌های حساس نفرات نفوذی خود را قرار داده بود. مسئله‌ای که بعدها باعث شهادت نفرات دیگری از چهره‌های شاخص انقلاب همچون رجایی و صیاد شیرازی شد. قرارگیری این نام‌ها در کنار مسئله نفوذ را باید محتوای اصلی فیلم ضد دانست. نام‌هایی که امیر عباس ربیعی در اثر جدید خود از ذکر آن‌ها و وقایعی که در اوایل انقلاب رخ داده است سسر باز زرده و همین نکته از جمله نقاط قوت فیلم است. فیلمی که روایتش برعهده ضدقهرمان فیلم است. ضدقهرمانی که در انتها همچون واقعیت دهه ۶۰ توانست به انقلاب ضریبات سنگینی وارد کند. ضرباتی که تنها بخشی از آن در فیلم ضد به نمایش گذاشته شده است.

شده است.

این اثر در استودیو شهر صدای پارسپان (آرش پاکزاد، رضا اسد پور) و استودیو صبا (کاوه عابدین) ضبط شده است.

علی سراپی:

جشنواره فجر باید با سوپر مارکت دریانی متفاوت باشد!

به این سو در ما نهاده‌ینه شده است و همواره به آنچه از بیرون کشور می‌آید، بیشتر توجه داریم و مرغ همسایه بدجوری برای‌مان غاز است. این بازیکر می‌دهد: در جشنواره تئاتر فجر هم بیشتر درباره چهره‌های سینمایی یا تلویزیونی صحبت می‌شود تا چهره‌های فهیم و اندیشمند

تئاتر و این دردناک است. این بازیکر مستقد است یکی از ایرادهای جشنواره تئاتر فجر، جناح‌بندی‌های آن است و ایسن مساله را این گونه توضیح می‌دهد:

مناسفانه سیاستگذاری جشنواره ما مبتنی بر جناح‌بندی شده است، به این صورت که در جشنواره ما سیستمی‌ایجاد شده که چندین جناح را شکل داده است. بعضی از جناح‌هایی

اخبار کوتاه

«**کیت بلاشت**» از اسکار سینمای اسپانیا جایزه می‌گیرد

آکادمی فیلم اسپانیا (گویا)

نخستین جایزه بین‌المللی خود را به «کیت بلاشت» بازیکر استرالیایی برنده دو جایزه اسکار اعطا خواهد کرد به گزارش ایسنا به نقل از وریاتی، «ماریانو بروسو» رئیس آکادمی فیلم اسپانیا و برگزارکننده جوایز سالانه جوایز گویااعلام کرد؛ «جایزه‌ای جدیدی را که برای تقدیر از هنرمندانی که نقش مهمی در نزدیک‌تر کردن فرهنگ‌هاو مردم از طریق مدیوم سینما داشته‌اند در نخستین دوره خود به «کیت بلاشت» بازیکر برجسته‌هالیوودی اعطا خواهد کرد. «بلاشت» این جایزه را روز ۱۲ فوریه طی مراسمی در شهر والنسیای اسپانیا دریافت خواهد کرد. این بازیکر استرالیایی دو جایزه اسکار، سه جایزه آکادمی فیلم بریتانیا (بفتا) و سه جایزه انجمن بازیگران آمریکا را در کارنامه دارد و به کارگردانی «گیرمو دل توررا» ایفای نقش کرده است و در طول سال‌ها فعالیت هنری سابقه همکاری با کارگردانی چون «مارتین اسکورسیزی»، «وودی آلن»، «استیون سودرگ»، «پدلی اسکات»، «وس اندرسون» و … در کارنامه دارد. «کیت بلاشت» امسال جایزه افتخاری آکادمی فیلم فرانسه (سزار) را نیز دریافت خواهد کرد.

در گذشت خواننده مشهور بالیوود

«لتا منگیشکر» ـ خواننده

مشهور بالیوود ـ درگذشت. به گزارش ایسنا و به نقل از کاردین، «لتا منگیشکر» یکی از نامدارترین خواننده‌های هند در سن ۹۲ سالگی درگذشت. «منگیشکر» در ماه ژانویه در بیمارستان بستری شده بود و در نهایت ۲۸ روز پس از تشخیص ابتلا به بروس کرونا، بر اثر نارسایی ایجادشده در چندین عضو از بدنش درگذشت. «لاندرا مودی» نخست وزیر هند و «رام نات کویند» رئیس جمهوی هند در پیام‌های جداگانه‌ای درگذشت «منگیشکر» را تسلیت گفتند. «منگیشکر» خوانندگی را از دوران نوجوانی آغاز کرده بود و در مجموع ۷۳ سال به این کار ادامه داد. فعالیت او در بالیوود ـ صنعت فیلمسازی هند ـ سبب به شهرت رسیدن او شد. «منگیشکر» در بیش از ۱۰۰۰ فیلم آواز خواند و چندین آلبوم مجزا و کلاسیک نیز منتشر کرده است. او در مجموع حدود ۲۷۰۰۰ آواز به زبان‌های مختلف از جمله انگلیسی، روسی، هلندی و سواحلی از خود به جای گذاشت.

فروش همه نقاشی‌های سعید محجوبی در گالری ماهر

نمایشگاه نقاشی‌های سعید

محجوبی با فروش همه آثار در گالری ماهر، واقع در طبقه فوقانی خانه کتاب پیدایش به پایان رسید. علی کابوسان، مدیر گالری ماهر (مرکز اقتصاد هنر فاطر) با اعلام خبر گرفت: «خوشبختانه

نخستین نمایشگاهی که زیر عنوان گالری ماهر برگزار کردیم با اقبال و استقبال شایان توجهی مواجه شد، از جمله اینکه همه ۴۶ نقاشی سعید محجوبی توسط مردم و چند مجموعه دار شناخته شده خریداری شد. او گفت: نمایشگاه «توازن ناموزون» سعید محجوبی از منظر زیبایی‌شناسی تصویری جالب توجه و چشم نواز بود ، او در خلق جلوه‌های تصویری موفق است و مخاطبان با کنش نقاشانه او همذات پنداری می‌کردند اما روح معترض معنایی کارهایش بیش از هر چیز دیگری با استقبال روبرو شد؛ نقدهای او نسبت به جامعه ای که توازن خود را از کف داده و روابط آدم‌ها کاریکاتوری و فاقد اصالت‌های انسانی شده گویا حرف دل خیلی‌ها بود.» قیمت آثار ارائه شده در این نمایشگاه از ۶ میلیون تومان الی ۴۰ میلیون تومان بود. گالری ماهر (مرکز اقتصاد هنر فاطر) در طبقه فوقانی خانه کتاب پیدایش در خیابان پاسداران، گلستان دوم دایر است.

طراحی موزه هنری با الگوهای هندسی در چین

موزه هنر داتونگ در شمال چین

با مجموعه‌ای از اشکال هرمی در شرکت معماری فاستر و همکاران طراحی شده است. به گزارش هنرانلاین، نورمن رابرت فاستر، معمار مشهور بریتانیایی به همراه گروهی از همکاران خود یک موزه

هنری بسیار اعجاب‌انگیز در شهر داتونگ چین طراحی کردند که در پتل‌های فولادی قرمز آجری محصور شده است. ساختمان این موزه، فضایی به مساحت ۳۲ هزار فوت مربع را در بر گرفته و در میدان فرهنگی جدید شهر واقع شده که با الهام از قلعه‌های کوهپای صخره‌ها ساخته شده است. این ساختمان به طور کامل در زیرزمین قرار دارد و تنها پنشت ماب آن که یک چهار هرم تاشده روی یکدیگر تشکیل شده روی سطح زمین واقع شده است. این هرم‌ها از ارتفاعی حدود ۳۷ متر برخوردارند تا مجسمه‌ها و آثار هنری بسیار غلیظ را به راحتی در موزه جای دهند. لوک فاکس، مدیر استودیو فاستر و همکاران، گفته است: «موزه به عنوان یک مرکز اجتماعی برای مردم در نظر گرفته شده- یک اتاق نشیمن شهری برای داتونگ- که مردم، هنر و هنرمندان را در فضایی کنار هم قرار می‌دهد تا بتوانند با هم تعامل داشته باشند. در قلب موزه، یک گالری بزرگ برای قرار دادن آثار هنری در مقیاس بزرگ، اجزای پرفرمسن آرت و رویدادهای دیگر طراحی شده است.» بازدیدکنندگان با دنبال کردن مسیرهای مورب ایجاد شده در محوطه وارد اتاق نشیمن شهری می‌شوند و گذرگاه‌ها آن‌ها را از طریق رمپ‌ها به سمت میدانی که برای رویدادهای فضای باز تعبیه شده هدایت می‌کنند. نمای سقف با صفحات فولادی که به صورت خطی چیده شده‌اند تا شکل قلعه‌ها را برجسته کرده و به تخلیه آب نیز کمک کنند. بین هر قله پنجره‌ای وجود دارد که در روز نور را به داخل گالری‌های زیرزمینی هدایت و در شب میدان اطراف را روشن می‌کند. پنجره‌ها به سمت شمال یا شمال غربی باز می‌شوند که استفاده از نور خورشید را به حداقل برسانند و محیطی مناسب برای آثار هنری باشد. همچنین قسمت‌های مختلف نمایشگاه را در امتداد محیط موزه پیدا کرد. معماران این پروژه در طراحی فضاهای آموزشی خاصی داشتند. گالری کودکان با نور طبیعی فراوان، یک مرکز آموزشی و یک کتابخانه که همگی برای حمایت از برنامه آموزشی طراحی شده‌اند. از بعضی قسمت‌های موزه می‌توان برای رویدادها و برنامه‌های مختلف مانند سخنرانی‌ها، نمایشگاه‌ها و حتی اقامتگاه‌های هنرمندان نیز استفاده کرد. جدا از مزیت فرهنگی این موسسه جدید برای شهر، طراحی خود موزه آن را به نمدی برای منطقه تبدیل می‌کند.

باپیری از «عکس‌العمل» گفت

نمایش «عکس‌العمل» به سرپرستی یوسف باپیری در نخستین روز از چهلمین جشنواره بین‌المللی تئاتر فجر در بخش دیگر‌گونه‌های نمایشی این رویداد ساعت ۱۴ در سالن اصلی تالار مولوی اجرا خواهد شد. یوسف باپیری در گفت‌وگو با هنرآنلاین درباره روند شکل‌گیری این پروژه گفت: سال گذشته کارگاه تئاتر مستند «فصل تئاتر مستند» در بیست و سومین جشنواره بین‌المللی تئاتر دانشگاهی ایران با تدریس محمد منعم، امین میری، بهار کاتوزی و من برگزار شد. این کارگاه با حضور حدود ۸۰۰ هنرجو با تاکید بر تئاتر مستند قرار بود طی چهار هفته برگزار شود که به دلیل شرایط کرونا با وقفه‌هایی مواجه بود و مدت زمان آن حدود یکسال به طول انجامید. او در ادامه افزود: پیشنهاد شد خروجی کارگاه در جشنواره به اجرا تبدیل شود و من نیز به عنوان سرپرست مسئولیت آن را پذیرفتم اما به دلیل شیوع ویروس کرونا به اجرا نرسید. خوشبختانه این پروژه به دلیل علاقه بچه‌ها متوقف نشد. این کارگردان تئاتر ضمن اشاره به اینکه موضوع این پروژه توسط اعضای گروه انتخاب شده است، عنوان کرد: کارهای پژوهشی و تدوین متن نیز توسط بچه‌های گروه انجام شد. این پروژه با رای‌گیری اعضا «تالار مولوی» انتخاب شد و ترجمیم بر این است تا کنون درباره موضوع این کار توضیح بیشتری ندهم، موضوع کلی تئاتر مولوی است و زمینه اصلی و پلات کاری مستند است و این پژوهش تبدیل به فرم اجرا شده است.